

Bohoslužba 30. 1. 2022

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

Introit: Utíkám se k tobě, Hospodine, kéž nikdy nejsem zahanben! Pro svou spravedlnost mě vysvobod', pomoz mi vyváznout, skloň ke mně své ucho, buď mou spásou. (Žalm 71,1–2)

Pozdrav

Píseň: 621

Modlitba: Bože, původce našeho života, od tebe přichází dobro a trpělivost. Ty nás znáš lépe, než my sami sebe. Tvá láska je silnější než všechno zlé kolem nás i v nás. Miluješ nás dřív, než se Ti odevzdáme. Miluješ nás i tehdy, kdy Tě odmítáme nebo projevujeme vlažnost. Tvá schopnost odpouštět naše viny je větší než naše ochota je vyznat. Osvobod' nás od egoismu, hněvu a všech překážek, které jsme vybudovali a které nás oddělují od Tebe i našich bližních. Vylej do našich srdcí lásku, k níž jsi nás stvořil. Dej, ať tě ve svém životě stále víc poznáváme a jednou ať tě uvidíme tváří v tvář. Vyslyš nás skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána a bratra, který s Tebou a s Duchem svatým žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

1. čtení: Jeremjáš 1,4–10

Píseň: 63

2. čtení: Lukáš 4,21–30

Kázání

Vracíme se do nazaretské synagogy, kterou jsme před týdnem opustili v tom nejlepším. Pohledy přítomných jsou upřeny na Ježíše. Účastníci bohoslužby napjatě čekají, co uslyší od toho, jehož tak dobře znají. Copak jim jejich soused poví? – Když promlouvá o tom, že čas spásy se naplnil, že je tady, poslouchají se jim taková slova příjemně. Možná oceňují jeho řečnické kvality. Jenže situace je komplikovanější. Háček je v tom, že takto nečekaně a dokonce o sobě mluví právě ten, kterého znají odmala. Že by mesiáš pocházel z Nazareta? Že by jím byl obyčejný kluk odvedle? Co to povídá? Nemá ten Josefův syn poněkud přebujelé sebevědomí? Pokud si myslí, že je výjimečný, měl by svůj nárok dokázat. Ať předvede nějaký zázrak. Jenže Ježíš ho nepředvede. Jejich přání pro něj není rozkazem. On sám ví dobře, co má či nemá udělat. Kromě toho, že vznáší mesiášský nárok, se Ježíš nepřímo prohlašuje za proroka. Prorok, to není věstec, předpovídající budoucnost. Ačkoli i takovými schopnostmi se může vyznačovat. Vždyť minulé i současné činy mají své budoucí důsledky. A prorok je může ohlašovat a varovat před nimi. Spíše ale promlouvá do současnosti, vyřizuje Boží poselství a diagnostikuje skutečný stav věcí. A k tomu patří i kritika. Sdělování nepříjemných skutečností. Palba do vlastních řad samozřejmě nikomu na oblibě nepřidá. *Doma není nikdo prorokem*, říkává se dodnes. A Ježíš v této tradici pokračuje. Nedá si pokoj. Dráždí. Připomíná svým sousedům, že Bůh není jen Bohem Izraele, ale také Bohem sklánějícím se k pohanům. A někdy se více přiklání k těm pohanům, než k těm svým. Není jejich soukromým bohem. „Máte to už v Bibli“, říká jim. Podívejte se, kam to vaši předci dotáhli v době Eliášově. Kvůli jejich modloslužbě nastalo dlouhé sucho. Nedělali, co po nich Bůh žádal. Ta vdova sice byla pohanka, ale udělala, co Eliáš

řekl. – Možná by nazaretští ještě snesli chudou vdovu – ale Náman – to nebyl jen pohan, ale přímo nepřítel! Velitel nepřátelské armády! A toho jim dává za příklad?!

Tohle se už poslouchat nedalo. Ježíš překračuje hranice, boří bariéry, které by místní rádi nechali stát. Jeho a jejich Bůh se liší. Jeho otevřenost naráží na jejich uzavřenost a tvrdost. Nejlépe udělají, když ho umlčí. Napořád. A tak našťvaný dav žene kazatele za město, aby s ním definitivně zúčtoval. Z výšin své nabubřelosti spadne rychle dolů. Zvěstovatel vítaného, milostivého léta, je doma nevitáný. Stal se svým domácím kamenem úrazu. Adeptem smrti. Ale dramatická situace končí překvapivě. Ježíš projde nasupeným zástupem a vydá se zas o město dál. Ještě totiž nepřišel ten správný čas. Jeho život neleží v rukou obyvatel Nazareta. Jednou sice zemře násilnou smrtí za městem, na kopci, ale tenhle pokus o jeho odstranění je předčasný. Ježíšova návštěva v Nazaretě je obrazem celého jeho vystoupení v kostce. Taková filmová upoutávka. V malém se tady odehrává to, co se uskuteční ve velkém. Nejprve je mu projevováno uznání, posluchači jsou zvědaví na to, co od něj uslyší. Zpočátku se jim zamlouvá. Tak to bylo i s Ježíšem na začátku jeho činnosti, kdy se kolem něj tlačily zvědavé zástupy. Jenže některým silně vadil. Postavili se proti němu. I jeho rodina si myslela, že mu přeskočilo. Jeho národ mu nedokázal porozumět; až na některé výjimky se nenechal přesvědčit jeho mesiášským nárokem. A nakonec lidé žádali jeho ukřižování. Druhý pokus o jeho odstranění už byl úspěšnější. Ale ani tak se jej nezabavili úplně. Ani v tomto případě nepodlehli lidské nenávisti a moci smrti.

Ježíš během své pozemské mise bořil předsudky a posunoval hranice přijatelného. Setkával se s lidmi, na něž se ostatní dívali skrz prsty. Ať už to byli chudí, nemocní, anebo naopak bohatí, ale se špatnou pověstí. A k tomu občas i s pohany. S těmi, kteří stáli zcela mimo dobrou společnost. Obdobné skupiny jsou mezi námi stále. Ale přitom mezi nás nepatří, protože o ně nemáme zájem. Vymykají se našemu pojetí toho, co se sluší a patří. A slušný, spořádaný člověk si s nimi raději nechce nic začít. Anebo v lepším případě neví, jak na to. Nemá odvalu se k nim přiblížit, vstoupit do jejich světa. Patří mezi ně např. mladí poflakující se po ulicích a parcích, narkomani, žebráci, vězni nebo migranti. A na druhé straně třeba bohatí a vlivní lidé, zato obtíženi špatnou pověstí. Druzí jim možná závidí jejich postavení a majetek, ale přitom si před nimi odplivnou. Různé skupiny, různí lidé, ale všichni mají problém. Ježíš ale na zákony čistoty nehledí a jde dál, než bylo představitelné, než by nám bylo milé. Není svázán našimi představami a pravidly. A nám svým příkladem ukazuje, komu má patřit naše pozornost.

Ježíš se chová jako skutečně svobodný. Neveze se na vlně populismu, neplní přání na objednávku, aby si získal přízeň davů. Nenechává se vzrušit slávou, ani odmítnutím. Ví, co je jeho úkolem. Ví, že stojí na pevném základě. Svoje poslání opírá o slova Písma. I my čteme ve svých shromážděních či doma Bibli. To patří k dobré evangelické tradici. I my jsme tak stále znovu a znovu stavěni před Ježíšovy nároky. Ale nasloucháme též slovům milosti odpuštění a naděje. A také slovům, vybízejícím k víře, k rozhodnutí pro Ježíše, k napodobování jeho příkladu. To je totiž cesta, která vede ke svobodě i nás. Cesta lemovaná obtížemi, pochybnostmi, selháními, ale přesto cesta uskutečňování opravdového lidství, na níž nás on sám může inspirovat a posilovat.

Píseň: 698

Přímluvy: Prosme v přímluvné modlitbě slovy „Pane, smiluj se“:

Milosrdný Bože,

Prosíme Tě za Tvou církev: aby dokázala čerpat z dobrého pokladu své tradice a byla stále otevřena pro to, co jí chceš dát, co může z Ducha svatého přijmout. Prohlubuj pokoru církve, aby se stávala přístupnější pro všechny, kdo se jí odcizili. Pane, smiluj se.

Prosíme Tě za naše sborové společenství: kéž rosteme v poznání Tvé milosti. Kéž si dokážeme všimnout obdarování druhých a dáváme jim prostor k tomu, aby je mohli rozvinout ke společnému prospěchu. Pane, smiluj se.

Prosíme Tě za úctu před tajemstvím druhých, za respekt k jejich různosti a za toleranci k tomu, co je nám cizí a čemu nerozumíme. Daruj nám otevřené srdce, abychom nehledali při setkání s druhými potvrzení sebe sama. Pane, smiluj se.

Prosíme Tě o čistou lásku v našich vztazích: bez nároků, manipulace, bez soutěže i vedlejších myšlenek. Prosíme Tě, abys nás učil této lásce, která vede ke svobodě a růstu. Pane, smiluj se.

Prosíme Tě za každého z nás: abychom Tě nepřehlédli ani neodmítli, když procházíš středem našeho života. Pane, smiluj se.

Prosíme Tě za ty, kteří trpí – abychom je uměli vysvobodit, kdekoli je to možné. Prosíme Tě za ty, jejichž utrpení nelze odstranit, aby získali naději na svobodu ve Tvém království. Do Tvých rukou vkládáme sestru Ivu Tauchmanovou a bratra Stanislava Štěpaře a děkujeme za zlepšení jejich stavu. Buď i s ostatními členy našeho společenství, kteří mají zdravotní či jiné potíže. Pane, smiluj se.

Prosíme Tě o mír ve světě, zvláště o uvolnění současného napětí mezi Ruskem a Ukrajinou. Daruj moudrost a pokorné srdce politikům a všem, kdo mají zodpovědnost za druhé. Pane, smiluj se.

Prosíme Tě za ty, ke kterým se nedostalo slovo o Tvé milosti, ať jsou daleko či blízko od nás. Pomoz nám, abychom jim uměli posloužit k víře. Pane, smiluj se.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Píseň: 689

Ohlášky

- Program v týdnu:
V úterý od 15:30 se děti sejdou na náboženství.
Ve středu od 17:15 se koná ve středisku Diakonie biblická hodina, k níž je možné připojit se také on-line.
Od čtvrtka do neděle bude část našeho sboru trávit zimní dny v Herlíkovicích. Bohoslužby se v neděli budou konat v sále od 9 hod.
- Ve čtvrtek od 19 hod. jsme zváni na on-line biblickou hodinu z trutnovského sboru.
- Narozeniny v novém týdnu oslaví Eliška Hospodková. Přejeme jí vše dobré a Boží požehnání.
- Probíhá dlouhodobá sbírka potravin a drogerie pro potřebné.

Poslání: V něm je náš pokoj, on dvojí spojil vjedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár. (Efezským 2,14a)

Požehnání: Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději, nechť povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu.

Píseň: 262